

Sygn. akt VII U 4189/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2022 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2022 r. w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

z dnia 22 czerwca 2017 r. znak (...) (...) (nr (...))

zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 22 czerwca 2017 r. znak (...) (...) (nr (...)) w ten sposób, że zobowiązuje Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. do przeliczenia emerytury J. S. poczynając od dnia 1 października 2017 roku z pominięciem art. 15c w zw. z art. 32 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708) w brzmieniu nadanym w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z dnia 30 grudnia 2016 roku).

Sygn. akt: VII U 4189/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 czerwca 2017 roku Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wydaną na podstawie art. 15c o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tekst. jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 708 z późn. zm.) (dalej zwana: Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy) dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej odwołującego się J. S..

W decyzji z dnia 22 czerwca 2017 roku nr ewidencyjny: (...) ustalono wysokość emerytury policyjnej odwołującego się J. S., w ten sposób, iż Organ emerytalno-rentowy obniżył wskaźnik obliczania świadczenia emerytalnego do wysokości 0,0% podstawy wymiaru za każdy rok służby w okresie od dnia 1 września 1976 roku do dnia 6 września 1980 roku oraz ustalił wysokość świadczenia emerytalnego na kwotę 1.199,55 zł netto. Jako podstawę prawną decyzji organ rentowy wskazał art. 15c w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy oraz otrzymaną z IPN informację o sygnaturze archiwalnej IPN BU (...).

Od powyższej decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie odwołał się J. S. zaskarżając ją w całości i inicjując niniejsze postępowanie zarzucając decyzji:

1. naruszenie art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
2. naruszenie art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
3. naruszenie art. 30 oraz art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. nr 78, poz. 483 z późn. zm.) w zw. z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. 1993, nr 61, poz. 284 z późn. zm.);
4. naruszenie art. 32 ust. 1 w zw. z art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 67 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzony w Paryżu dnia 20 marca 1952 roku oraz Protokół nr 4 do powyższej Konwencji, sporządzony w Strasburgu dnia 16 września 1963 roku (Dz. U. 1995, nr 36, poz. 175 z późn. zm.);
5. naruszenie art. 45 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 6 ust. 2 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;
6. naruszenie art. 64 ust. 1-2 w zw. z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zw. z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie świadczenia w wysokości sprzed wydania decyzji, z pominięciem art. 15c Ustawy o zaopatrzeniu funkcjonariusz. Nadto odwołujący się wniósł o zasądzenie kosztów postępowania wedle norm przepisanych.

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 lipca 2018 roku wniósł o oddalenie odwołania w całości oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko organ rentowy wskazał, iż zaskarżona decyzja została wydana zgodnie z zasadami obliczania wysokości emerytury określonymi w art. 15c Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, oraz art. 13b Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. W odpowiedzi na zarzut o niekonstytucyjności przepisów Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy organ rentowy podniósł, że zachodzi domniemanie zgodności zaskarżonej ustawy z Konstytucją i może być ono jedynie obalone wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie zaistniałego w sprawie stanu faktycznego nie ujawniono dowodów przestępczej działalności odwołującego, którą przyjmuje Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy zatrudnionych w służbach państwowych, o których mowa w art. 13b Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

Jak wynika z akt IPN odwołujący nie był policjantem, był zawodowym wojskowym, specjalizującym się w uzbrojeniu raketowym samolotów.

Od 23 października 1967 roku do 16 września 1968 roku pełnił służbę zasadniczą w (...) Akademii (...), następnie w latach 1973-1976 pełnił służbę bądź dyspozycję w dywizjach artylerii. W latach 1976-1980 będących przedmiotem niniejszego postępowania odwołujący był w dyspozycji Sztabu Generalnego Wojska Polskiego aż po bycie słuchaczem (...) przy (...) w ZSRR. Brak jest szczegółowych informacji na temat odbytej służby. Z indywidualnej karty ewidencyjno-opiniodawczej wynika, że J. s. Z. S. w okresie 1967-1968 odbywał zasadniczą służbę wojskową, 1968-1973 był słuchaczem na uczelni (...) Akademii (...), 1973-1974 – dowódcą kl. eksploatacji uzbrojenia lotniczego, 1974-1976 – pomocnikiem szefa Służby (...), 1976 – 1977 – oficerem oddziału w Zarządzie (...) Sztabu Generalnego, 1977-1978 słuchaczem kursu specjalistycznego ośrodka szkolenia w Zarządzie (...) Sztabu Generalnego, 1978-1980 – pomocnikiem szefa wydziału, 1980 – 1981 – słuchaczem (...) przy Akademii (...) w ZSRR, 1981 – pełnił służbę poza wojskową w Zarządzie (...) Sztabu Generalnego. W (...) Zarządzie Sztabu Generalnego pracował na stanowisku oficera informacyjnego, chodziło o informacje techniczne dotyczące wojsk NATO i Układu Warszawskiego (k. 211 zeznania odwołującego się w charakterze strony, akta z IPN – k. 204). Odwołujący się został wyznaczony do kontaktów z oficerami państw ZSRR, Węgierskiej Republiki Ludowej, Wielkiej Brytanii. Odwołujący się został pozytywnie zweryfikowany i po 1990 r. kontynuował pracę w Urzędzie Ochrony Państwa (k. 212 – zeznania odwołującego się w charakterze strony).

Z charakterystyki cech osobowych i predyspozycji wynika, że odwołujący był opiniowany jako osoba kulturalna, zdyscyplinowana, dyspozycyjna, odpowiedzialna i sumienna. Nie ma żadnych informacji o działalności odwołującego przeciwko osobom lub organizacjom działającym na rzecz niepodległości Państwa Polskiego. Z akt nie wynika również, żeby odwołujący podjął bez wiedzy i zgody przełożonych czynną współpracę z osobami lub organizacjami działającymi na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

W dniu 14 lutego 1977 roku odwołujący złożył oświadczenie do Dowódcy Jednostki Wojskowej (...) w W., którego przedmiotem było zaprzeczenie o ujawnieniu jakichkolwiek informacji o miejscu zatrudnienia odwołującego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Podkreślić należy, iż w sprawie niniejszej zarówno stan faktyczny, jak też stan prawny zastosowany przez Dyrektora MSWiA nie były sporne.

Sporna natomiast była ocena zgodności zastosowanych przez organ rentowy przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z dnia 30 grudnia 2016 roku) z Konstytucją RP jak również wiążącymi umowami międzynarodowymi.

Wskazać należy, iż Sąd nie zgadza się prezentowanym przez organ rentowy stanowiskiem, iż z zasady domniemania konstytucyjności przepisów wynika brak możliwości odmowy zastosowania przez sąd orzekający normy ustawowej ze względu na jej sprzeczność z normą konstytucyjną i orzeczenie bezpośrednio na podstawie regulacji konstytucyjnej. Podkreślić należy, iż Sąd rozpoznający odwołania ma obowiązek samodzielnie dokonać oceny zgodności zastosowanych przez organ rentowy przepisów zarówno z Konstytucją, jak i prawem unijnym.

W tym miejscu należy przywołać uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1998 roku, I PKN 90/98, w którym Sąd ten wskazał, że „sąd powszechny może dokonywać oceny konstytucyjności przepisów mających zastosowanie w sprawie, bowiem nie prowadzi to do naruszenia konstytucyjnie utrwalonego podziału kompetencji między sądami a Trybunałem Konstytucyjnym. Nie ulega bowiem wątpliwości, że kwestia zgodności przepisu aktu normatywnego z Konstytucją jest dla Trybunału Konstytucyjnego zagadnieniem głównym, o którym Trybunał

rozstrzyga w formie orzeczenia ze skutkami przewidzianymi w ustawie. Sąd powszechny nie orzeka zaś o zgodności przepisu prawa z Konstytucją, lecz jedynie odmawia zastosowania przepisu prawnego niezgodnego, jego zdaniem, z Konstytucją. Uznanie, że sądy powszechne nie są uprawnione do badania zgodności ustaw z Konstytucją, a w konsekwencji do zajmowania stanowiska w kwestii ich zgodności jak też niezgodności z Konstytucją, jest wyraźnie sprzeczne z przepisem art. 8 ust. 1 Konstytucji, który zobowiązuje do bezpośredniego stosowania jej przepisów, przy czym pod pojęciem "stosowanie" należy rozumieć w pierwszym rzędzie sądowe stosowanie prawa". Zatem Sąd rozpoznający odwołanie od decyzji organu ma nie tylko prawo, ale i obowiązek samodzielnie dokonać oceny zgodności przepisów ustawy, na mocy której organ rentowy wydał decyzję zarówno z Konstytucją RP, jak i zgodności z normami prawa międzynarodowego. Również w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 roku o sygn. akt III UZP 1/20 stwierdzono, że kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 723) powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka.

Dodatkowo w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2001 roku o sygn. akt III RN 189/2000 stwierdzono, że sąd dokonuje oceny zgodności przepisu ustawy z Konstytucją w ramach ustalenia, który przepis obowiązującego prawa będzie zastosowany do rozstrzygnięcia danego stanu faktycznego. Sąd jest obowiązany do takiej oceny, bowiem uchylenie się od niej może prowadzić do rozstrzygnięcia sprawy na podstawie przepisu niekonstytucyjnego, a zatem niezgodnie z prawem obowiązującym. Sąd dokonując oceny konstytucyjności przepisu ustawy nie wkracza w kompetencje Trybunału Konstytucyjnego. Odmowa zastosowania przez sąd przepisu ustawy nie może opierać się na przypuszczeniach co do jego niekonstytucyjności, lecz musi być rezultatem starannej i przemyślanej wykładni, prowadzącej do wniosku, że przepis ten w ustalonym przez sąd znaczeniu, jest niezgodny z określonym i wyraźnie wskazanym przepisem Konstytucji RP. Sąd Najwyższy stwierdził wprost, że sądy powszechne są uprawnione do badania zgodności stosowanych przepisów ustawowych z Konstytucją.

Rozpatrując niniejszą sprawę Sąd miał na uwadze obowiązującą zasadę domniemania zgodności z Konstytucją przepisów prawa oraz fakt wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego Sądu Okręgowego w Warszawie z pytaniem prawnym dotyczącym zgodności z Konstytucją przepisów prawa przywołanych wyżej. Na dzień wyrokowania w tej sprawie Trybunał Konstytucyjny nie zajął jeszcze stanowiska. Należy mieć jednak na względzie, że Sąd ma obowiązek samodzielnie dokonać oceny zgodności zastosowanych przez organ przepisów z prawem wyższego rzędu. Wskazać należy, że zgodnie z art. 9 i art. 91 Konstytucji oraz art. 4 ust. 3 i art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej prawa podstawowe Unii Europejskiej mają charakter praw bezpośrednio stosowalnych, zatem sędzia krajowy jest obowiązany pominać w procesie stosowania prawa, normy sprzeczne z zasadami podstawowymi Unii Europejskiej.

Analizując niniejszą sprawę, należy wskazać, iż z dniem 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 16 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, na mocy której wprowadzono art. 13b ustalający katalog cywilnych i wojskowych instytucji i formacji, w których służba od dnia 22 lipca 1944 roku do dnia 31 lipca 1990 roku jest uznawana za służbę na rzecz totalitarnego państwa. Ustawa zmieniająca wprowadziła także zasady ustalania wysokości policyjnej emerytury i renty inwalidzkiej nakazując stosowanie art. 15c i 22a ustawy. Przepisy te stanowią, iż w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 roku emerytura wynosi 0% podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4. Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z tymi przepisami nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury

wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 15c).

W ocenie Sądu zastrzeżenia budzi przyjęta w Ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy zasada odpowiedzialności zbiorowej, która pozostaje w opozycji do zasady indywidualizacji winy, Zdaniem Sądu przepisy prawa Unii Europejskiej w sposób bezwzględny wykluczają odpowiedzialność zbiorową za przeszłość w ramach retrospektywnej sprawiedliwości przy przyjęciu konstytucyjnej zasady ciągłości państwa polskiego. Ponieważ w polskim porządku prawnym przyjęło unijne standardy związania prawami podstawowymi, ustawodawca nie może swobodnie oceniać przeszłości obywateli i wprowadzać sankcji opartych na winie zbiorowej według kryterium zatrudnienia. Ustawodawstwo, które wyjmuje z ochrony konstytucyjnych zasad obywateli, przy przyjęciu ich odpowiedzialności zbiorowej jest opozycyjne wobec unijnych praw podstawowych.

Zasada efektywnej ochrony sądowej nakazuje przyjąć, że w każdym przypadku, gdy przepisy krajowe, lub też praktyka stosowania prawa uniemożliwiłyby ochronę prawa podstawowych UE, sąd krajowy w razie bezskutecznej wykładni przepisów krajowych powinien odmówić zastosowania w oparciu o art. 4 ust. 3 Traktatu o UE. Niedopuszczalne zatem jest obniżenie świadczeń emerytalnych decyzją organu rentowego, wydaną na podstawie przepisów sprzecznych z podstawowymi zasadami UE. Jak wskazuje się w orzecznictwie sąd krajowy przy rozpoznaniu sprawy powinien rozważyć wszystkie relacje, jakie mogą zachodzić między prawem krajowym a prawem Unii. Wskazać należy, że akty bezpośrednio stosowane całkowicie wykluczają stosowania prawa krajowego sprzecznego z prawem UE, w przypadku aktów pośrednio stosowanych, prawo krajowe stosuje się z uwzględnieniem zasad UE. Sąd powinien uwzględnić zasadę pierwszeństwa prawa unijnego oraz zasadę skutku bezpośredniego, a także zasadę efektywności prawa unijnego.

Na mocy art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej zasady podstawowe UE, zawarte w Karcie Praw Podstawowych stają się fundamentalnym elementem porządku prawnego Unijnego.

Wskazać należy, że prawa „orzecznicze” nie zostały formalnie skodyfikowane. Stanowią one rezultat orzecznictwa Trybunału, który „odkrywał” te prawa i określał ich prawne kontury, oraz nadał im status zasad prawa. Obie kategorie praw podstawowych stanowią część prawa pierwotnego: pierwsze z nich z uwagi na treść art. 6 ust. 1 Traktatu o UE, który przyznaje Karcie moc równą Traktatom, drugie – ze względu na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, które nadało im taką rangę.

Rozpatrując przedmiotową sprawę Sąd odwołuje się do praw podstawowych zawartych w traktatach, w Konstytucji RP oraz w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Kluczowe znaczenie dla oceny wydawanych decyzji, ograniczających prawa emerytalno-rentowe byłych funkcjonariuszy PRL ma zasada podmiotowości (godności) obywateli UE, zasada rządów prawa, sądowego wymiaru sprawiedliwości, niedyskryminacji, proporcjonalności oraz ochrony własności. Wskazać należy, iż zasady te wywołują skutek bezpośredni w sądowym stosowaniu prawa.

Zdaniem Sądu, Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, jak też wydawane na jej podstawie decyzje, uzasadniają wątpliwości, co do ich zgodności z zasadą godności jednostki, zasadą rządów prawa, równości, proporcjonalności oraz z zasadą sądowego wymiaru sprawiedliwości.

Zgodnie z unijną zasadą efektywnej ochrony sądowej w przypadku, gdy przepisy krajowe lub też praktyka stosowania prawa uniemożliwiają zabezpieczenie rządów prawa, Sąd krajowy w razie bezskutecznej wykładni przepisów krajowych jest obowiązany odmówić ich zastosowania. Tym samym Ustawa zmieniająca, niezależnie od przyszłego orzeczenia TK poprzez zasadę efektywnej ochrony sądowej może być pominięta w każdym procesie, jako sprzeczna z prawami podstawowymi Unii.

W niniejszej sprawie ze względu na bezpośredni skutek oraz pierwszeństwo stosowania praw podstawowych w krajowym porządku prawnym, Sąd dokonał oceny zgodności Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z prawami – zasadami podstawowymi UE.

1. Zasada Godności ludzkiej.

Należy wskazać, iż termin „godność człowieka” ujęto w wielu aktach prawa międzynarodowego, m. in. w Karcie Narodów Zjednoczonych, w Międzynarodowych Paktach Praw Człowieka, w Karcie Praw podstawowych Unii Europejskiej. W świetle tych aktów godność człowieka jest nienaruszalna. Należy ją szanować i chronić.

Krajowy Trybunał Konstytucyjny do momentu wydania pierwszej ustawy deubekizacyjnej, tj. ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, twierdził, że naruszenie godności człowieka następuje w razie: „arbitralnego urzeczowienia traktowania osoby ludzkiej przez ustawodawcę”, w sytuacji, „w której człowiek stawałby się wyłącznie przedmiotem ustawodawcy” (zob. wyrok TK z 15.10.2002 r. SK 6/02, OTK-A 2002, nr 5, poz. 65).

W wyroku z 4 kwietnia 2001 roku o sygn. akt K 11/00, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „będąc źródłem praw i wolności jednostki, pojęcie godności determinuje sposób ich rozumienia i urzeczywistnienia przez państwo. Zakaz naruszania godności człowieka ma charakter bezwzględny i dotyczy wszystkich. Z kolei obowiązek poszanowania i ochrony godności nałożony został władze publiczne państwa. W konsekwencji wszelkie działania władz publicznych powinny z jednej strony uwzględniać istnienie pewnej sfery autonomii, w ramach której człowiek może się w pełni realizować społecznie, a z drugiej działania te nie mogą prowadzić do tworzenia sytuacji prawnych lub faktycznych odbierających jednostce poczucie godności. Przesłanką poszanowania tak rozumianej godności człowieka jest między innymi istnienie pewnego minimum materialnego, zapewniającego jednostce możliwość samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz stworzenie każdemu człowiekowi szans na pełny rozwój osobowości w otaczającym go środowisku kulturowym i cywilizacyjnym” (OTK ZU nr 3/2001, poz. 54). W ocenie TK godność człowieka może w szczególności zostać naruszona przez stanowienie regulacji prawnych, których celem jest poniżenie człowieka.

Natomiast w art. 1 Karty Praw Podstawowych (KPP) wprost określa prawo do godności jako prawo nienaruszalne, podlegające ochronie i poszanowaniu. Karta nawiązuje do wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich, w tym również polski oraz międzynarodowego prawa praw człowieka, w świetle których nienaruszalna godność człowieka stanowi podstawę aksjologiczną systemu ochrony praw człowieka.

Traktat o UE w art. 2 wskazuje, iż: „Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne Państwom Członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn”.

Natomiast Preambuła Karty Praw Podstawowych stanowi, iż: „Narody Europy, tworząc między sobą coraz ściślejszy związek, są zdecydowane dzielić ze sobą pokojową przyszłość opartą na wspólnych wartościach. Świadoma swego duchowo-religijnego i moralnego dziedzictwa, Unia jest zbudowana na niepodzielnych, powszechnych wartościach godności osoby ludzkiej, wolności, równości i solidarności; opiera się na zasadach demokracji i państwa prawnego. Poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań.

Unia przyczynia się do ochrony i rozwoju tych wspólnych wartości, szanując przy tym różnorodność kultur i tradycji narodów Europy, jak również tożsamość narodową Państw Członkowskich i organizację ich władzy publicznych na poziomach: krajowym, regionalnym i lokalnym; dąży do wspierania zrównoważonego i stałego rozwoju oraz zapewnia swobodny przepływ towarów, usług i kapitału oraz swobodę przedsiębiorczości. W tym celu, w obliczu zmian w społeczeństwie, postępu społecznego oraz rozwoju naukowego i technologicznego, niezbędne jest wzmocnienie

ochrony prawa podstawowych poprzez wyszczególnienie tych praw w Karcie i przez to uczynienie ich bardziej widocznymi.

Rozpoznając niniejszą sprawę, Sąd zobowiązany jest do oceny dopuszczalności ograniczenia do godności odwołującego Ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy poprzez definicję służby na rzecz totalitarnego państwa określoną w ustawie, która przyjmuje winę zbiorową funkcjonariuszy, naznaczając ich jako współuczestników bezprawia.

W toku postępowania organ rentowy nie ujawnił żadnych dowodów przestępczej działalności odwołującego. Nie sposób zgodzić się, że sama służba w jednostkach wskazanych w ustawie może przesądzać o winie odwołującego. Zdaniem Sądu brak zbadania indywidualnej winy narusza omawianą zasadę godności.

2. Zasada rządów prawa.

Według tej zasady każdy podmiot prawa, w tym ustawodawca jest związany prawem. Związanie uniemożliwia tworzenie grup wykluczonych i uprzywilejowanych. Zasada rządów prawa zakłada istnienie sądów niezwiązanych ustawodawczym wymiarem sprawiedliwości. Sprawiedliwość ustawodawcy nie powinna wiązać sądów, jeśli zasada rządów prawa ma mieć zastosowanie. Jeśli obywatel UE jest wykluczony spod działania praw podstawowych UE, to prawa te nie mają już charakteru powszechnego. Jeśli nazwiemy pracę w służbach bezpieczeństwa państwa jako udział w bezprawiu, a dawny ustrój realnego socjalizmu jako totalitaryzm, to wszelkie analityczne uzasadnienia w obrębie prawa zdają się być zbędne.

Zdaniem Sądu wykluczenie odwołującego, w oparciu o winę zbiorową, zaprzecza realności jej praw podstawowych w Unii Europejskiej. Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy podważa idee demokracji nie tylko w świadomości wykluczonych spod praw podstawowych Unii. Jeśli zakres tych praw może być definiowany tak swobodnie to fundament UE został podważony u jego podstaw także wśród obywateli dostrzegających niebezpieczny precedens dla bytu państwa deklarującego jako demokratyczne państwo prawa.

Zasadę rządów prawa należy ocenić też w aspekcie zbiorowych mechanizmów wymierzania sprawiedliwości w Ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Klasyczna definicja rządów prawa wskazywała na konieczność ograniczenia zakresu prawodawstwa do tego rodzaju przepisów, które są znane jako prawo formalne i wykluczają tworzenie prawa ze względu na konkretnych lub zezwalają komukolwiek na użycie państwowych środków przymusu dla takiego zróżnicowanego ich traktowania. Państwowe środki przymusu mogą być użyte tylko w przypadkach z góry określonych przez prawi w taki sposób by można było z góry przewidzieć jak zostaną zastosowane.

Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy w art. 13b oraz art. 15c i art. 22a odpowiedzialność zbiorową i swoim zakresem podmiotowym obejmuje, bez wyjątków, wszystkich byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, niezależnie od ich postawy patriotycznej, etycznej i moralnej, rodzaju wykonywanych czynności, czy zajmowanego stanowiska. W opinii Sądu tego rodzaju regulacje zaprzeczają istocie zasady rządów prawa. Zasada ta oznacza obowiązek władz publicznych traktowania osób w sposób adekwatny i proporcjonalny do ich postawy, zasług i przewinień. Niedopuszczalne zatem jest zastosowanie jakichkolwiek represji w stosunku do osób tylko za to, że pracowały lub służyły w okresie poprzedzającym zmianę ustroju państwa polskiego. Nawet uznanie, że niektóre instytucje funkcjonujące przed tą zmianą działały w sposób budzący dziś poważne wątpliwości prawne i moralne, nie uprawnia prawodawcy do stwierdzenia, że wszystkie osoby tam zatrudnione były przestępcami.

Istotą demokratycznego państwa prawa związanego z zasadą rządów prawa i związanej z nim klauzuli sprawiedliwości społecznej jest to, że każdy zostaje potraktowany przez państwo i prawo sprawiedliwie, czyli w sposób, który jest adekwatny do popełnionych przez niego czynów i jego postawy.

3. Zasada równości.

W świetle art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. W konsekwencji ustawodawca nie może określać kręgu osób uprawnionych w sposób dowolny, co oznacza, że kształtując konkretne prawa, musi przyznawać je wszystkim podmiotom charakteryzującym się daną cechą istotną. Odstępstwa od równego traktowania podmiotów podobnych muszą pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią danego unormowania oraz służyć realizacji tego celu i treści; muszą mieć charakter proporcjonalny, a więc waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie sytuacji adresatów normy, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku nierównego potraktowania podmiotów podobnych; oraz powinny pozostawać w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, w szczególności z zasadą sprawiedliwości społecznej.

Zdaniem Sądu, tego rodzaju zróżnicowanie praw Ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariusz budzi uzasadnione wątpliwości, co do jej zgodności z zasadą równości, jako zasadą podstawową UE. Na mocy tej ustawy wprowadzono fikcję prawną, iż w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 roku, emerytura wynosi 0% podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ut. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4. Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z tymi przepisami nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłacanej przez ZUS z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W opinii Sądu, system emerytalny i kształtowane w jego ramach uprawnienia emerytalne nie mogą być instrumentem prowadzenia polityki represyjnej przez państwo. Powyższe oznacza, iż służba w określonym organie bezpieczeństwa państwa nie może być uznana za istotne i jedyne kryterium różnicujące wysokość emerytalnych i rentowych uprawnień. Świadczenia z tytułu emerytury i renty należą się za pełnienie służby, a nie za sposób jej pełnienia. Emerytura wypłacana Z ZUS-u jest więc w szczególności sposobem chronioną i nikt dotychczas nie ograniczał nabytych już uprawnień z tytułu zatrudnienia w innych niż mundurowe instytucjach państwa, działających w ramach tej samej Konstytucji.

Zdaniem Sądu ustawodawca krajowy nie może pod pretekstem likwidacji przywilejów uznać danego okresu jako niepracowniczego, czy obniżyć wskaźnik wymiaru renty w ramach mechanizmu nieznanego powszechnemu systemowi ubezpieczeń społecznych. Nie można normatywnie dokonywać takich kwalifikacji zmiany okresów zatrudnienia bez naruszenia zasady równości. Cechą relevantną zróżnicowania praw emerytalnych i rentowych w rozumieniu zasady równości nie może być zakład pracy lub charakter tej pracy. W takim znaczeniu ubezpieczony został poddany dyskryminacji.

Podnieść należy, że emerytura jak i renta zależy od okresu pracy i pobieranego za nią wynagrodzenia związanego z charakterem wykonywanych czynności, zajmowanym stanowiskiem. Wynika z tego, że majątkowe uprawnienia emerytalne mają charakter praw majątkowych tak ściśle związanych z sytuacją prawną jednostki, że nie podlegają mechanicznym uśrednieniom. Dla wszystkich praw majątkowych istotna jest bowiem zawsze konkretna wysokość konkretnego świadczenia, w sytuacji konkretnego świadczeniobiorcy.

Zdaniem Sądu, aby pozbawić kogoś praw, należy zdefiniować, gdzie jest granica przywileju, a gdzie zaczyna się represja. Ustalenie warunków przyznawania świadczeń rentowo-emerytalnych według zasad mniej korzystnych od powszechnego systemu emerytalnego, oznacza represję i dyskryminację.

Zgodnie z art. 10 ust. 1-2 Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy prawo do emerytury policyjnej nie przysługuje funkcjonariuszowi skazanemu prawomocnym wyrokiem sądu z przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 kodeksu karnego, lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo

skarbowe, które zostało popełnione przed zwolnieniem ze służby. Jednakże w takim przypadku prawomocnie skazanemu przestępcy przysługuje świadczenie na zasadach obowiązujących w powszechnym systemie emerytalnym.

Powyższy przepis uzasadnia twierdzenie, iż ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z 2016 roku wprowadziła pozasądową zbiorową odpowiedzialność za nieokreślony czyn, z naruszeniem prawa jednostki do sądu i sprawiedliwego procesu. Obniżono określonym podmiotom emerytury i renty w sposób bardziej niekorzystny, niż jest to obecnie dopuszczalne nawet wobec funkcjonariuszy prawomocnie skazanych przez sąd za popełnione przestępstwa. Ci ostatni funkcjonariusze mogą zostać pozbawieni świadczeń emerytalnych przysługujących służbom mundurowym przez obniżenie ich do poziomu przysługującego w ramach powszechnego systemu emerytalnego.

4. Prawo do rzetelnego procesu.

Trybunał Konstytucyjny do wydania wyroku w sprawie pierwszej ustawy deubekizacyjnej z 2009 roku stwierdził, iż „winę, mającą charakter indywidualny, a nie zbiorowy – należy udowodnić w każdym indywidualnym wypadku, co wskazuje wyraźnie na konieczność indywidualnego, a nie kolektywnego, stosowania ustaw lustracyjnych. To znaczy także, że należy zagwarantować (...) domniemanie niewinności do czasu udowodnienia winy” (zob. wyrok TK z 11.05.2007 r. o sygn. akt K 2/07).

Podobne zasady, w ocenie Sądu, można wywieść z orzecznictwa ETS. Jednak Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy podobnie jak ustawa z 2009 roku, akceptują winę zbiorową. Wina zbiorowa funkcjonariuszy, jako konsekwencja sprawiedliwości ustawodawcy, jest zaprzeczeniem sądowego wymiaru sprawiedliwości. Punktem wyjścia przyjęcia odpowiedzialności zbiorowej jest ocena historii państwa i prawa realnego socjalizmu. Nazwanie organizacji służb specjalnych dawnego państwa realnego socjalizmu służbą na rzecz państwa totalitarnego, zdejmuje potrzebę indywidualizacji czynów i znosi zakaz retrospektywnej oceny. Stanowi to prosty zabieg uniwersalizacji. Stygmatyzacja jest niebezpieczna dla indywidualnego ochrony praw obywatelskich.

Z punktu widzenia unormowania art. 22a, art. 15c oraz art. 13b w optyce zasady sądowego wymiaru sprawiedliwości doszło do przekroczenia ustrojowego zakresu uprawnień przez władzę ustawodawczą. Władza ta, zamiast władzy sądowniczej, wymierzyła przedmiotowej grupie osób określony rodzaj kary. Ustawodawca a priori założył, iż służba bezpieczeństwa była organizacją przestępczą. Tymczasem przedmiotowe ustalenie należy, w państwie prawa, do kompetencji sądu. W tym znaczeniu ustawa jest opozycyjna do podstawowych zasad Unii Europejskiej.

Trybunał Konstytucyjny podkreślił w wyroku SK 38/02, że celem istnienia prawa do sądu jako takiego jest zapewnienie jednostce ochrony przed arbitralnością władzy. Na tej podstawie uznać należy, że chodzi o wyposażenie jednostki w taki zestaw uprawnień, które ze względu na ich zakres zapobiegają nadużyciom ze strony podmiotu wyposażonego w imperium i zmuszą go do zapewnienia słusznych praw należnych jednostce. W ten sposób pierwotne elementy prawa do sądu, mające chronić jednostkę przed arbitralnością władzy, stają się jednocześnie podstawą prawa do wymiaru sprawiedliwości.

5. Zasada proporcjonalności.

Zasada ta nakazuje, aby krajowe i wspólnotowe władze nie ograniczały praw i wolności jednostek w stopniu większym niż niezbędnym do osiągnięcia zamierzonego celu. Zasada ta wyznacza granice działań organów Wspólnoty, wykonujących kompetencje legislacyjne i administracyjne.

Badanie proporcjonalności polega na zbadaniu adekwatności środka krajowego oraz jego niezbędności, zatem sprowadza się do ustalenia, czy wydane akty prawne lub podjęte działania nadają się do osiągnięcia zakładanego celu. Badanie niezbędności polega na rozstrzygnięciu kwestii, czy nie ma innego równie skutecznego sposobu osiągnięcia tego samego rezultatu.

Test proporcjonalności ujawnia, iż Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy traktuje funkcjonariuszy, takich jak odwołujący, gorzej niż tych, którzy na skutek skazania za przestępstwo karne utracili prawo emerytury

lub renty mundurowej. Oni bowiem znaleźli się w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych, nie ograniczono im też wysokości świadczeń. W tej sytuacji gorsze traktowanie funkcjonariuszy niż tych, którzy utracili prawo do emerytury mundurowej w związku ze skazaniem za przestępstwo, narusza zasadę proporcjonalności.

Realizacja sprawiedliwości dziejowej, wynikająca z zaskarżanej ustawy w kontekście zasady godności i rządów prawa jest wątpliwa. Z kolei wpływ czasu dla granic działań ustawodawcy, rozliczającego przeszłość państwa, ma tutaj istotne znaczenie. Ustawa została uchwalona prawie 27 lat po zmianie ustroju politycznego i społecznego państwa. W tym okresie podejmowane były wielokrotne działania, zmierzające do „rozliczenia przeszłości”. Rozliczenia zarówno wobec sprawców zdarzeń i sytuacji negatywnie ocenianych z perspektywy aksjologii nowego porządku konstytucyjnego, jak i z perspektywy ofiar poprzedniego reżimu politycznego. Rozliczenie przeszłości w takich sytuacjach powinno mieć miejsce jedynie wówczas, gdy wyjdą na światło dzienne nieznane wcześniej okoliczności, które w nowym, zdecydowanie innym świetle niż dotychczas, ujawniają funkcję instytucji i zachowania poszczególnych osób tworzących ich substrat osobowy. Jeżeli tego rodzaju nowe okoliczności nie wystąpią to szczególnie nakazana jest wstrzeźliwość państwa w zakresie regulacji prawnej. Wstrzeźliwość ta jest pochodną konstytucyjnej zasady zaufania obywateli do państwa oraz zasady rządów prawa.

W przypadku odebrania praw nabytych, które były podstawą obliczania wysokości emerytur i rent przez prawie 27 lat, bez zmiany istotnych okoliczności usprawiedliwiających – dla przyjęcia podstawy uznania ich za nabyte niegodziwie – konieczne jest spełnienie szczególnie przekonującego testu poprawności podstaw ich odebrania. Historyczne i polityczne stwierdzenie, że organy bezpieczeństwa państwa były służbami działającymi w celu utrwalenia ustroju komunistycznego, nie stanowi uzasadnienia grupowego objęcia wszystkich pracowników tych służb przepisami Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Tym samym w stanie faktycznym sprawy nie pojawiła się żadna pilna potrzeba społeczna ingerowania w te prawa. Demokracja to nie tylko rządy większości, ale także poszanowanie praw mniejszości. Sama idea rządów prawa polega nie tylko na przestrzeganiu prawa, ale także na byciu ograniczonym przez prawo.

Mając na względzie powyższe, zdaniem Sądu, odwołujący miał wszelkie podstawy do przyjęcia założenia, że reguły obowiązujące przez ostatnie prawie 27 lat nie zostaną zmienione, o ile nie powstaną nowe okoliczności uzasadniające radykalną zmianę regulacji prawnej.

6. Prawo własności.

Bezspornym jest, iż do istoty prawa do emerytury należy zapewnienie środków utrzymania w razie zaprzestania pracy w związku z osiągnięciem określonego wieku lub powstaniem niezdolności do pracy. Podstawowym celem konstytucyjnym prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego jest zagwarantowanie godnego poziomu życia w warunkach obniżonej zdolności do zarobkowania, wynikającej z podeszłego wieku lub niezdolności do zatrudnienia.

W ocenie Sądu, w ramach niniejszych analiz ma istotne znaczenie Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4 listopada 1950 roku, zmieniona Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona protokołem nr 2. Z punktu widzenia ochrony emerytalnych uprawnień zasadnicze znaczenie posiada art. 1 Protokołu nr 4. Zgodnie z powoływaną regulacją, każda osoba fizyczna i prawna ma prawo do poszanowania swego mienia. Nikt zaś nie może być pozbawiony swojej własności, chyba, że w interesie publicznym i na warunkach przewidzianych przez ustawę oraz zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego. W skład mienia chronionego przez art. 1 Protokołu nr 1 wchodzi zarówno nieruchomości, jak i rzeczy ruchome, co się tyczy praw emerytalnych – zalicza się je do osobistych dóbr majątkowych o takim charakterze.

W opinii Sądu, niniejsza Ustawa narusza art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji oraz art. 17 KPP w zw. z art. 6 TUE, ponieważ w sposób arbitralny obniża emerytury i renty funkcjonariuszy do poziomu, którego nie można zaakceptować i uzasadnić dążeniem do jakiegokolwiek słusznego celu leżącego w interesie publicznych. Ingerencja państwa polskiego w uzyskane przez nich prawo do emerytury i renty – prawo własności -w rzeczywistości oznacza zastosowanie zbiorowej kary i represji politycznej za to, że w przeszłości byli oni zatrudnieni w byłych organach

bezpieczeństwa państwa. Ustawa działa bez rozróżnienia pomiędzy funkcjonariuszami, którzy w rzeczywistości dopuścili się czynów przestępczych lub dławili demokratyczną opozycję oraz tymi, którzy jedynie należeli do personelu technicznego.

W ocenie Sądu biorąc pod uwagę, iż w toku procesu nie ujawniono żadnych dowodów przestępczej działalności odwołującego, zarzut bycia współuczestnikiem bezprawia pełniącego służbę na rzecz totalitarnego państwa, bez badania indywidualnej winy i popełnionych czynów, uzasadnia naruszenia zasady godności wobec odwołującego.

Ustawodawca w sposób arbitralny obniżył wysokość emerytury ubezpieczonego do poziomu, którego nie można zaakceptować i uzasadnić dążeniem do jakiegokolwiek słusznego celu leżącego w interesie publicznym. Zastosowanie nowego wskaźnika emerytury miało zastosowanie automatycznie, bez uwzględnienia charakteru faktycznie wykonywanych obowiązków oraz pełnionej funkcji przez odwołującego. Sąd Okręgowy zważył, że ustawa zmieniająca w gruncie rzeczy działa bez rozróżnienia pomiędzy funkcjonariuszami, którzy w rzeczywistości dopuścili się czynów przestępczych oraz tymi, którzy jedynie należeli do personelu technicznego. Odwołującemu zaś nie udowodniono w niniejszym procesie, aby dopuścił się jakichkolwiek naruszeń prawa.

Wskazać również należy, na treść uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r. sygn. akt III UZP 1/20 zgodnie z którą kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno- Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 723) powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka”.

W niniejszej sprawie nie ujawniono żadnych dowodów, aby odwołujący uczestniczył w praktykach bezprawia. Mając na względzie powyższe Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 15c Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy w związku z czym nakazał przeliczenie emerytury policyjnej z pominięciem ww. przepisów.

W zakresie kosztów procesowych Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika procesowego odwołującego, z uwagi na fakt, iż w toku postępowania stracił on uprawnienia wykonywania zawodu.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji.